

NÁPADY, NEODPADY

Na území Jihomoravského kraje bylo v roce 2002 vyprodukováno 2,7 milionu tun odpadu nejružnějšího původu. Z toho asi 15 % pochází z domácností (komunální odpad). Přepočtem získáme číslo 350 kg na jednoho obyvatele, tzn. že průměrný občan za rok „vytvoří“ odpady o více než čtyřnásobku své hmotnosti. Navíc při výrobě všech výrobků vzniká další odpad, kterého je ještě mnohem více než komunálního.

Základem minimalizace odpadů nejen v domácnosti je tedy uvědomělé nakupování. Neboť jen tak předcházíme vzniku odpadů. I když se snažíme o důsledné třídění a následnou recyklaci, musíme si uvědomit, že ta většina není levnou záležitostí, často je investičně a energeticky náročná a i při recyklaci vznikají odpady. Takže recyklace je důležitá, ale nepostačuje...

Ekologický institut Veronica

byl ustaven v roce 1999 jako profesionální pracoviště ZO ČSOP Veronica. Naším posláním je podpora šetrného vztahu k přírodě, krajíně a jejím přírodním i kulturním hodnotám.

Navazujeme na tradici časopisu Veronica, který vznikl v roce 1986 jako regionálně zaměřený časopis se záměrem spojovat kulturu s ochranou přírody a kultivovanou formou šířit ekologickou osvětu.

Ekologická poradna Veronica – Zelený telefon města Brna

poskytuje veřejnosti bezplatnou radu a pomoc v otázkách týkajících se životního prostředí. Nejčastěji kladené otázky nás přivedly k otevření specializovaných porad: úspory energií v domácnostech, alternativní zdroje energie a ekologické stavitelství, poradenství o ekologickém zemědělství a biopotravinách, spotřebitelská poradna a studánky v Brně a okolí a kvalita vod.

Návštěvníkům poradny je k dispozici rozsáhlá knihovna se studovnou a videotéka.

Studentům nabízíme konzultace k jejich seminářím, ročníkovým nebo diplomovým pracím či možnost absolvování odborné praxe.

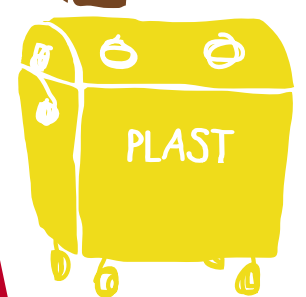
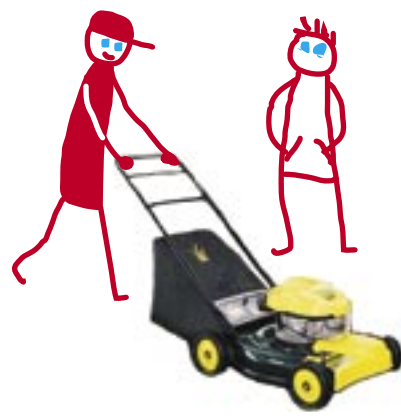
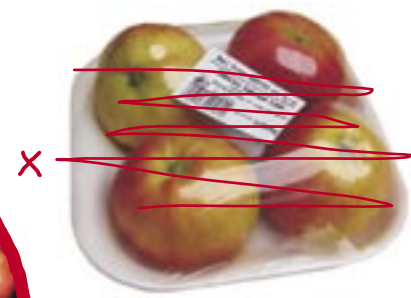
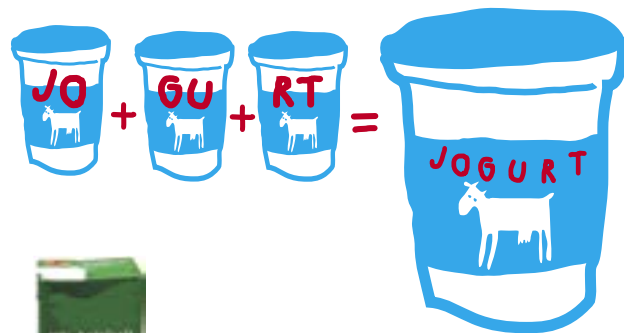
Kontakt:

Ekologická poradna Veronica – Zelený telefon města Brna
Panská 9, 602 00 Brno
tel. 542 422 750, fax 542 422 752
veronica@ecn.cz, www.veronica.cz

Otevřeno máme:
pondělí až čtvrtek 9–17 hodin
pátek 9–14 hodin

ZO ČSOP Veronica je součástí Sítě ekologických poraden STEP.

Vydala ZO ČSOP Veronica s finanční podporou Evropské unie.

První a nejdůležitější zásadou je snažit se **nevytvářet zbytečný odpad**. Přemýšlejme, zda výrobek opravdu potřebujeme. Uvědomme si, zda náhodou nepodléháme jen vábívé reklamě na nějakou nepotřebnou módní věc. Rozbitý předmět můžeme sami opravit či ho odnést do opravy, tak může ještě dlouho sloužit a navíc ušetříme. Nakupujeme jen to, co opravdu stihneme spotřebovat. Zvláště u potravin platí: **pro životní prostředí je šetrnější nakupovat zboží vyráběné či pěstované v blízkém okolí.**

Více než 30 procent komunálního odpadu tvoří obaly. Slouží přitom často jen velmi krátkou dobu. **Zboží není vždy ochráněno nejlépe tím, že je zabaleno v mnoha obalech**, navíc plastových. Obal slouží většinou jen jako reklamní poutač, který nás má nalákat k nákupu.

Používejme na nákupy vlastní tašku, nejlépe látkovou, na ovoce a zeleninu košík. Při nákupu jsou často k užitku i sáčky z předchozích nákupů.

Dávejme přednost velkým balením, která jsou téměř vždy levnější. Místo několika malých jogurtů jedno velké balení. Na druhé straně: velké balení někdy svádí k větší konzumaci! Doplníme z velkého balení do dlouhodobě používané nádoby.

Preferujme výrobky v obalech, které lze roztřídit a uložit do kontejnerů na separovaný sběr. Dávejme přednost výrobkům z recyklovaných materiálů a obalů, jako jsou například sešity, obálky a kancelářské papíry. Někdy se dá těžko rozhodnout, který obal je šetrnější k životnímu prostředí, ale určitě se vyhneme obalům, které jsou složeny z více druhů materiálů (kombinované obaly), jako například výrobkům v „tetrapaku“. Pro tento obal se velmi obtížně hledá druhotné využití.

Vyhýbejme se výrobkům v hliníkových obalech. Výroba hliníku je energeticky mimořádně náročná. Obaly z hliníku nenajdete jen v obchodech s potravinami (pivo, nealko), ale třeba i mezi kosmetickými výrobky.

Kvalita místní vody z vodovodu je minimálně stejně dobrá jako vody balené. Minerální vody se našťastí ještě dají koupit ve vratných lahvích a nejen v populárních, avšak nevratných PET-lahvích. PET-lahve jsou sice v obchodech nepřehlédnutelné, ale stejně nepřehlédnutelné je i jejich hromadění nejenom kolem kontejnerů, ale i ve volné přírodě.

Stop věcem na jedno použití, například miskám a příborům ve stáncích a jídelnách rychlého občerstvení nebo jednorázovým holicím či depilačním strojkům!

Spoustu výrobků si můžeme **připravít a uvařit doma** (např. jogurt, mlsí, sladkosti). Ušetříte nejen přírodu, patrně i vlastní finance, a navíc prospějete i svému zdraví, neboť v domácnostech vaříme většinou bez škodlivých konzervačních látek a dalších podezřelých přísad.

Preferujeme napájení elektrických spotřebičů ze sítě. Musíme-li použít **baterie**, používáme vždy **dobíjecí akumulátory**. I tak energie, kterou z nich získáme, je jen zlomkem energie, kterou je potřeba vložit do jejich výroby. Vždy se vyvarujeme baterií, které obsahují velmi škodlivou rtuť a kadmium (užíváme jen ty, které jsou označeny: 0 % mercury, 0 % cadmium či mercury free, cadmium free).

Použité baterie nepatří do komunálního odpadu – odevzdáváme je do sběrných nádob například v obchodech, kde je prodávají.

Nemusíme vlastnit všechny přístroje. Nepodléháme reklamě na věci, které vůbec nepotřebujeme. Ty, které používáme málokrát v roce, je možné si vypůjčit od přátel či u specializovaných firem.

Z plastových výrobků a obalů je škodlivé především **PVC** (hračky, obaly, novodur, podlahová krytina) – značka PVC nebo . Při výrobě se používá škodlivý chlór, recyklovat se prakticky nedá a při jeho spalování vznikají velmi nebezpečné látky. Ze stejných důvodů se vyhýbáme i obalům z **polystyrenu** – značka PS či (např. tácky, obaly na jogurty). Mezi méně škodlivé patří **polyetylen** – značka PE, příp. PE-HD, PE-LD nebo či (např. mikrotenové sáčky) či polypropylen (značka PP či .

Některý odpad můžeme v domácnosti znovu upotřebit – kelímky od mléčných výrobků na šroubky či pro předpěstování sazenic na zahrádce. Nepotřebné oblečení můžeme místo do popelnice odnést charitativním organizacím – někomu jistě udělá radost.

Veškerý odpad pokud možno co nejdůsledněji **třídíme**: především papír, sklo, kovy, plasty, textil. Pokud u nás nemáme kontejnery na plast, třídíme alespoň PET-lahve. Pozor na nebezpečný odpad – např. baterie, zářivky, barvy – ty odevzdáváme do sběrných nádob v obchodech, kde je prodávají, nebo do kontejnerů k tomu určených ve sběrných střediscích. **Máme-li zahrádku, kompostujeme veškerý kuchyňský odpad.**

